[2023] 6 ఎస్.సి.ఆర్. 669

అమోద్ కుమార్ కాంత్ వర్సెస్. ఉపహార్ దుర్ఘటన బాధితుల సంఘం మరియు మరొకరు.

(క్రిమినల్ అప్పీల్ నెంబరు 1359 ఆఫ్ 2017)

20 ఏప్రిల్ 2023

[కె.ఎం.జోసెఫ్, బి.వి.నాగరత్న మరియు అరవింద్ కుమార్, జె.జె.]

క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్, 1973 - ఎస్.197 - ఉపహార్ ట్రాజెడీ కేసు పరిధి - పిటిషనర్ పై సిబిఐ దాఖలు చేసిన క్లోజర్ రిపోర్టును మేజిస్ట్రేట్ తిరస్కరించారు, బదులుగా మొదటి ప్రతివాది దాఖలు చేసిన నిరసన పిటిషన్ ను పరిగణనలోకి తీసుకున్న మేజిస్ట్రేట్ పిటిషనర్ కు సమన్లు జారీ చేశారు - కాగ్నిజెంట్ ను 304 ఎ, 337, 338, ఐపిసి మరియు యు/ఎస్.14, సినిమాటోగ్రఫీ చట్టం నిబంధనలు – సమన్లు జారీ చేస్తూ జారీ చేసిన ఉత్తర్వులను సవాలు చేస్తూ పిటిషనర్ పిటిషన్ దాఖలు చేయడం – కొట్టివేయడం – అప్పీలుపై: అనుమతి లేనప్పుడు పరిగణనలోకి తీసుకోవడం, తద్వారా సెక్షన్ 197 ఉల్లంఘించడం వంటి అంశాలను పరిగణనలోకి తీసుకున్నప్పుడు దాన్ని మిళితం చేయకూడదు, తద్వారా నేరం జరిగిందా అనే ప్రశ్నతో గందరగోళానికి గురికాకూడదు – ఎస్.197 వెనుక ఉన్న ప్రధాన ఉద్దేశం ప్రభుత్వోద్యోగులకు రక్షణ కల్పించడం – అత్యంత ముఖ్యమైన ప్రశ్న – అనుమతి రాలేదనే వాదనను విచారించేటప్పుడు కోర్టు లేవనెత్తాలి మరియు సమాధానం ఇవ్వాలి - అధికారి తన అధికారిక విధులను నిర్వర్తించడంలో వ్యవహరిస్తున్నాడా - తన అధికారిక అధికారాన్ని ఉపయోగించి వ్యవహరించే అధికారికి కూడా రక్షణ ఇవ్వబడుతుంది- ప్రస్తుత కేసులో, అంగీకరించిన వాస్తవాలను పరిగణనలోకి తీసుకొని, పిటిషనర్ తన అధికారిక విధులను నిర్వర్తించడంలో వ్యవహరించడం లేదని చెప్పలేము - నేరం జరిగిందా మరియు నేరం జరిగిందా అనే ప్రశ్న మధ్య సూక్ష్మమైన మరియు సూక్ష్మమైన వ్యత్యాసం, అదే చేసినట్లు ఆరోపించబడిన ఒక ప్రభుత్వ ఉద్యోగిని ప్రాసిక్యూట్ చేయడానికి అనుమతి అవసరమా? విస్మరించరాదు -

మేజిస్ట్రేట్, హైకోర్టు ఈ వ్యత్యాసాన్ని విస్మరించాయి - 197 జీవో డిమాండ్లకు విరుద్ధంగా పిటిషనర్ పై చర్యలు తీసుకోవడంలో మేజిస్ట్రేట్ తప్పు చేశారు - సెక్షన్ 482 లో సవాలు చేసిన ప్రొసీడింగ్స్ రద్దు - శిక్షాస్మృతి, 1860- ఎస్ ఎస్.304 ఎ, 337, 338 - సినిమాటోగ్రఫీ చట్టం, 1952 - ఎస్.14.

డి.దేవరాజా వర్సెస్ ఒవైస్ సబీర్ హుస్సేన్ (2020) 7 ఎస్సిసి 695 : [2020] 6 ఎస్సిఆర్ 453; ఇంద్రా దేవి వి. రాజస్థాన్ రాష్ట్రం మరియు మరొకటి (2021) 8 ఎస్సిసి 768; హర్యానా రాష్ట్రం మరియు ఇతరులు వర్సెస్ భజన్ లాల్ మరియు ఇతరులు 1992 సుప్ (1) ఎస్ సిసి 335 : [1990] 3 ఎస్ సిఆర్ 259; సుఖ్ పాల్ సింగ్ ఖైరా వి. పంజాబ్ రాష్ట్రం (2023) 1 ఎస్సిసి 289; అబ్దుల్ వహాబ్ అన్సారీ వి. బీహార్ రాష్ట్రం, (2000) 8 ఎస్ సిసి 500 : [2000] 3 ఎస్ సిఆర్ 747; సురీందర్ జిత్ సింగ్ మాండ్ వి. పంజాబ్ రాష్ట్రం, (2016) 8 ఎస్ సిసి 722 : [2016] 5 ఎస్ సిఆర్ 653; దేవిందర్ సింగ్ వి. పంజాబ్ రాష్ట్రం, (2016) 12 ఎస్ సిసి 87 : [2016] 6 దక్షిణ మధ్య రైల్వే 295; సుశీల్ అన్సాల్ వి. సిబిఐ ద్వారా రాష్ట్రం 2014 (6) ఎస్ సిసి 173 : [2014] 9 ఎస్ సిఆర్ 571; శాంతాబెన్ భురాభాయ్ భురియా వర్సెస్ ఆనంద్ అథాభాయ్ చౌదరి మరియు ఇతరులు 2021 ఎస్సిసి ఆన్లైన్ ఎస్సీ 974; ఎంసిడి వి. ఉపహార్ ట్రాజెడీ బాధితులు (2011) 14 SCC 481: [2011] 16 SCR 1 – సూచించబడింది.

కేస్ లా రిఫరెన్స్

[2020] 6 SCR 453	**referred to**	**Para 5**
[1990] 3 Suppl. SCR 259	**referred to**	**Para 7**
[2000] 3 Suppl. SCR 747	**referred to**	**Para 13**
[2016] 5 SCR 653	**referred to**	**Para 14**
[2016] 6 SCR 295	**referred to**	**Para 15**
[2014] 9 SCR 571	**referred to**	**Para 16, 29**
[2011] 16 SCR 1	**referred to**	**Para 32**

క్రిమినల్ అప్పీలేట్ పరిధి : క్రిమినల్ అప్పీల్ నెం.1359 ఆఫ్ 2017.

03.10.2013 న ఢిల్లీలోని హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పు, ఉత్తర్వుల నుంచి 2010 సీఆర్ ఎల్ ఎం నెం.2746 లో పొందుపరిచారు.

ఆర్.బసంత్, మథాయ్ ఎం.పైకడే, సీనియర్ అడ్వకేట్స్., శ్రీమతి లిజ్ మాథ్యూ, శ్రీమతి బిజి రాజేష్, ఎ.కె.సింగ్, శ్రీమతి మోహిని ప్రియ, అక్షయ్ సహాయ్, శ్రీమతి మల్లికా అగర్వాల్, శ్రీమతి వసుధ జైన్, సుదర్శన్ సింగ్ రావత్, సజ్జన్ సింగ్ నహర్, సంజయ్ జైన్, అప్పీలుదారు తరపున అడ్వకేట్లు.

సొలిసిటర్ జనరల్ తుషార్ మెహతా, సొలిసిటర్ జనరల్ కేఎంఎస్ నటరాజ్, సీనియర్ అడ్వకేట్, సుకాంత్ విక్రమ్, ఆదిత్య ప్రతాప్ సింగ్, శ్రీమతి పల్లవి మల్హోత్రా, అవిష్ భాటి, టిఎ ఖాన్, బికె సతీజా, శ్రీమతి స్వాతి గిల్డియాల్, శాంతను శర్మ, శరత్ నంబియార్, అరవింద్ కుమార్ శర్మ, ముఖేష్ కుమార్ మరోరియా, శ్రీకాంత్ నీలప్ప తెర్డాల్, ఇందిరా విక్రాంత్ సింగ్, వీర్ విక్రాంత్ సింగ్. డాక్టర్ ఎన్.విశాకమూర్తి, అడ్వకేట్ ఫర్ ది రెస్పాండెంట్స్.

కోర్టు ఈ క్రింది తీర్పును వెలువరించింది:

తీర్పు

(1) క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్, 1973 లోని సెక్షన్ 482 కింద పిటిషనర్ దాఖలు చేసిన పిటిషన్ను హైకోర్టు కొట్టివేసింది (ఇకపై క్లుప్తంగా 'సీఆర్పీసీ'గా పిలుస్తారు). పిటిషనర్పై దాఖలు చేసిన సెంట్రల్ బ్యూరో ఆఫ్ ఇన్వెస్టిగేషన్ (ఇకపై సంక్షిప్తంగా 'సీబీఐ' అని పిలుస్తారు) దాఖలు చేసిన క్లోజర్ రిపోర్టును తిరస్కరిస్తూ అదనపు సెషన్స్ జడ్జి మెట్రోపాలిటన్ మేజిస్ట్రేట్ జారీ చేసిన ఉత్తర్వులకు వ్యతిరేకంగా సెక్షన్ 482 సీఆర్పీసీ కింద పిటిషన్ దాఖలైంది. సిబిఐ దాఖలు చేసిన క్లోజర్ రిపోర్టును మేజిస్ట్రేట్ అంగీకరించలేదు, బదులుగా మా ముందు మొదటి ప్రతివాది (అసోసియేషన్ ఆఫ్ విక్టిమ్స్ ఆఫ్ ఉపహార్ ట్రాజెడీ) దాఖలు చేసిన నిరసన పిటిషన్ ను పరిగణనలోకి తీసుకున్నారు. 13.06.1997 న ఉపహార్ థియేటర్ బాల్కనీలో కూర్చొని సినిమా చూస్తుండగా 59 మంది ప్రాణాలు కోల్పోగా, 100 మందికి పైగా తీవ్రంగా గాయపడ్డారు. దురదృష్టకరమైన మరియు విషాదకరమైన సంఘటన 16 మంది నిందితులపై క్రిమినల్ ప్రాసిక్యూషన్కు

దారితీసింది. విచారణ జరుగుతుండగానే ప్రస్తుత పిటిషనర్ పై సెక్షన్ 319 సీఆర్ పీసీ కింద కేసు నమోదైంది. దానిపై వెంటనే ఎలాంటి ఉత్తర్వులు జారీ చేయకపోవడం వివాదానికి తావిస్తోంది. 16 మంది నిందితులపై విచారణ 23.11.2007 నాటి తీర్పుతో ముగిసింది. సెషన్స్ కేసు నెం.13/07 ను విచారించిన సెషన్స్ జడ్జి సీఆర్ పీసీ సెక్షన్ 173(8) కింద తదుపరి దర్యాప్తు జరపాలని సీబీఐని ఆదేశించారు. సెషన్స్ కేసు నెం.13/2007 లో నిందితులుగా ఉన్న నిందితులను వివిధ అభియోగాల కింద దోషులుగా తేల్చేందుకు సెషన్స్ జడ్జి ముందుకు సాగారు. వారికి తగిన శిక్షలు విధించిన తర్వాతే 23.11.2007 నాటి తీర్పు ద్వారా తదుపరి విచారణకు ఆదేశించారు. విచారణ అనంతరం సీబీఐ 05.03.2009 న క్లోజర్ రిపోర్టు దాఖలు చేసింది. గతంలో చార్జిషీట్ దాఖలు చేసిన అధికారులు తప్ప మరే అధికారిపై క్రిమినల్ చర్యలు తీసుకోలేదని అందులో పేర్కొన్నారు. దీనిపై మొదటి ప్రతివాది 13.05.2009 న నిరసన పిటిషన్ దాఖలు చేశారు. అప్పటికే గమనించినట్లుగా, క్లోజర్ రిపోర్టును తిరస్కరిస్తూ, నిరసన పిటిషన్ లో ఫిర్యాదును స్వీకరించిన మేజిస్ట్రేట్ పిటిషనర్ కు సమన్లు జారీ చేశారు. ఐపీసీ సెక్షన్ 304 ఏ, 337, 338, సినిమాటోగ్రఫీ యాక్ట్ 1952 లోని సెక్షన్ 14 ప్రకారం నేరాలకు పాల్పడ్డారు. సమన్లు జారీ చేసే ఉత్తర్వులే సీఆర్ పీసీ సెక్షన్ 482 కింద విచారణకు సంబంధించిన అంశంగా ఉండి చివరకు రద్దు ఉత్తర్వులకు దారితీశాయి.

(2) పిటిషనర్ తరఫున సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ ఆర్ బసంత్ వాదించడాన్ని మేము విన్నాం. అదనపు సొలిసిటర్ జనరల్ శ్రీ కె.ఎం.నటరాజ్ ఢిల్లీ పోలీసుల తరఫున వాదనలు వినిపించారు. అంతేకాకుండా సీబీఐ తరఫున సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీమతి అపరాజిత వాదనలు వినిపించారు. మొదటి ప్రతివాది తరఫున వాదించిన సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ కె.టి.ఎస్.తులసి గారి వాదనను కూడా మేము విన్నాము.

(3) పిటిషనర్ తరఫు సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ బసంత్ మన ముందు మూడు వాదనలను తప్పనిసరిగా ప్రస్తావిస్తారు. మెజిస్ట్రేట్ ఆదేశాలను పరిగణనలోకి తీసుకొని సమన్లు జారీ చేస్తూ జారీ చేసిన ఉత్తర్వులు క్షమించరాని చట్టవిరుద్ధమని ఆయన మొదట వాదిస్తారు. సీఆర్పీసీ సెక్షన్ 197 లోని తప్పనిసరి

ఆదేశాలను రెండు కోర్టులు పట్టించుకోకపోవడం ఈ అక్రమంలో ఉంది. అంటే సెక్షన్ 197 సీఆర్ పీసీ పరిధిలో సెక్షన్ 197 ప్రకారం అనుమతి తీసుకోకుండా, అనుమతి పొందకుండా చేసిన నేరాలకు పిటిషనర్ పై చర్యలు తీసుకున్నారు. ఇలాంటి చర్యలకు పాల్పడకుండా మేజిస్ట్రేట్ స్పష్టమైన బార్ ను పరిగణనలోకి తీసుకున్నారు. ఈ స్వల్ప సమయంలోనే అస్తవ్యస్తమైన క్రమం నశించిపోవాల్సిందేనని ఆయన వాదిస్తారు.

(4) వాస్తవాలను విపులీకరించి, ఈ క్రింది విధంగా సమర్పించారు. 1976 లో ఢిల్లీ లెఫ్టినెంట్ గవర్నర్ సినిమా టికెట్ల ధరలను తగ్గిస్తూ నిర్ణయం తీసుకున్నారు. ఈ నిర్ణయం వల్ల థియేటర్ల యజమానులకు ఆర్థికంగా నష్టం వాటిల్లుతుందని భావించి, దాని ద్వారా వచ్చే ఆదాయం నుంచి సినిమా టికెట్ల ధరల తగ్గింపు వల్ల కలిగే నష్టాన్ని పూడ్చుకునేందుకు థియేటర్లకు ఎక్కువ సీట్లు కేటాయించేందుకు అనుమతించాలని నిర్ణయించారు. 1976 లో తీసుకున్న ఈ నిర్ణయంతో ఢిల్లీలోని థియేటర్లు ఎక్కువ సీట్లతో కళకళలాడాయి. 02.02.1979 న డిప్యూటీ కమిషనర్ ఆఫ్ పోలీస్ గా బాధ్యతలు స్వీకరించారు. డీసీపీ హోదాలో సినిమాటోగ్రఫీ చట్టం 1952, రూల్స్ ప్రకారం లైసెన్సింగ్ అధికారిగా బాధ్యతలు అప్పగించారు. 26.05.1980 వరకు ఆయన ఈ పదవిలో కొనసాగారు. లెఫ్టినెంట్ గవర్నర్ తీసుకువచ్చిన విధానంలో మార్పు వచ్చింది. సీట్ల పెంపుపై 1976 లో తీసుకున్న నిర్ణయాన్ని రద్దు చేశారు. ఇది 27.07.1979 న జరిగింది. అదనపు సీట్లను తొలగించాలని, 04.08.1979 లోగా నిబంధనలు పాటించాలని, లేనిపక్షంలో వాటి లైసెన్సులను రద్దు చేస్తామని సినిమా థియేటర్లకు ఆదేశాలు జారీ చేసినట్లు పిటిషనర్ తెలిపారు. లెఫ్టినెంట్ గవర్నర్ 27.07.1979 న జారీ చేసిన నోటిఫికేషన్, 28.07.1979 న పిటిషనర్ జారీ చేసిన ఉత్తర్వులను ఢిల్లీ హైకోర్టులో దాఖలైన రిట్ పిటిషన్లలో ప్రస్తావించారు. యజమానులకు రక్షణ కల్పిస్తూ ఢిల్లీ హైకోర్టు 02.08.1979 న మధ్యంతర ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది, దీనిలో అదనపు సీట్లను తొలగించే ఆదేశాలను నిలిపివేశారు, కానీ అదనపు సీట్లకు సంబంధించి టిక్కెట్లు జారీ చేయకుండా నిషేధించారు. 05.10.1979 న సంయుక్త తనిఖీ జరిగింది. ఉమ్మడి తనిఖీ అదనపు సీట్లను పూర్తిగా తొలగించాలని సిఫార్సు చేసింది. పిటిషనర్ 22.10.1979 న

హైకోర్టులో కౌంటర్ అఫిడవిట్ దాఖలు చేశారు. అదనపు సీట్లను కాపాడుకునేందుకు అనుమతించాలన్న రిట్ పిటిషనర్ల అభ్యర్థనను పిటిషనర్ తీవ్రంగా వ్యతిరేకించినట్లు అందులో పేర్కొన్నారు. 29.11.1979 న ఉమ్మడి తనిఖీ బృందం నివేదికను హైకోర్టు తిరస్కరించిన విషయం తెలిసిందే. కౌంటర్ అఫిడవిట్ లో పిటిషనర్ తీసుకున్న వైఖరికి హైకోర్టు కూడా అనుకూలంగా లేదు. క్లుప్తంగా చెప్పాలంటే హైకోర్టు 29.11.1979 నాటి తన తీర్పులో, ఈ విషయాన్ని పరిశీలించి, సీట్లు గణనీయంగా ఉన్నందున వాటిని కొనసాగించవచ్చా అని కనుగొనాలని పిటిషనర్ ను ఆదేశించింది. థియేటర్ల యజమానులకు 06.12.1979 న షోకాజ్ నోటీసులు జారీ చేశారు. 19.12.1979 న, ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీర్ (పిడబ్ల్యుడి), చీఫ్ ఫైర్ ఆఫీసర్ మరియు అసిస్టెంట్ కమిషనర్ ఆఫ్ పోలీస్ (లైసెన్సింగ్) సంయుక్త తనిఖీ నిర్వహించారు. థియేటర్ యజమానులకు విన్నవించారు. ఇందులో ఉపహార్ థియేటర్ యజమానులు కూడా ఉన్నారు. ఇది 20.12.1979 న జరిగింది. ఆ తర్వాత 24.12.1979 న పిటిషనర్ కమిటీ సిఫార్సుల మేరకు ఉపహార్ థియేటర్ బాల్కనీలో 06 సీట్లను, మిగిలిన అంతస్తులో 56 సీట్లను తొలగించాలని పిటిషనర్ ఆదేశించారు. అంటే 1976 లో జారీ చేసిన నోటిఫికేషన్ ఆధారంగా ఏర్పాటు చేసిన మొత్తం 100 సీట్లలో 62 అదనపు సీట్లను తొలగించాలని ఆదేశించింది. ఆ తర్వాత వార్షిక తనిఖీలు చేపట్టారని పిటిషనర్ పేర్కొన్నారు. అప్పీలుదారుడు వచ్చాడు. బదిలీ చేయబడి 26.05.1980 న పదవిని ఖాళీ చేశాడు. 09.06.1983 మరియు 17.06.1983 తేదీలలో ఢిల్లీ పోలీసు లైసెన్సింగ్ శాఖతో కూడిన సంయుక్త తనిఖీ బృందం మరొక తనిఖీ నిర్వహించింది. ఢిల్లీ మున్సిపల్ కార్పొరేషన్, ఢిల్లీ ఫైర్ సర్వీసెస్ కూడా ఈ బృందంలో ఉన్నాయి. పెద్ద ఎత్తున భద్రతా ఉల్లంఘనలు వెలుగు చూశాయి. ఉపహార్ థియేటర్ లైసెన్స్ ను 27.06.1983 న రద్దు చేశారు. 1980 నుంచి 1997 వరకు ప్రతి ఏటా థియేటర్ ను తనిఖీ చేసేవారు. రెండు రిట్ పిటిషన్లలో థియేటర్ పై జారీ చేసిన సస్పెన్షన్ ఉత్తర్వులు సవాలుకు గురికావడంతో సస్పెన్షన్ ను నిలిపివేశారు. థియేటర్ కొనసాగింది. 24.12.1979 న 13.06.1997 న జరిగిన అగ్నిప్రమాదంలో దురదృష్టవశాత్తు 59 మంది మృతి చెందగా, పలువురు గాయపడ్డారు. అందువల్ల, అప్పీలుదారునికి

వ్యతిరేకంగా కనీసం లేదా అధ్వాన్నంగా ప్రాజెక్ట్ చేయగలిగేది సెక్షన్ 197 పరిధి నుండి తీసివేయబడదని ఆయన ఎత్తి చూపుతారు. ఇంకా చెప్పాలంటే, ఇన్ని జరిగినా ఆయన తన కార్యాలయం నుంచి ప్రవహించే అధికారాన్ని ఉపయోగించడం లేదని చెప్పలేం. తన అధికారిక విధుల నిర్వహణలో ఏం చేసినా.. సెక్షన్ 197 ప్రకారం ఆ వ్యక్తి తన అధికార దుర్వినియోగానికి పాల్పడితే నేరం రుజువు అవుతుంది. ఏ విధంగా చూసినా, ఏం చేసినా, అతిగా చేసినా, నిర్లక్ష్యం వహించినా సీఆర్ పీసీ సెక్షన్ 197 కల్పించిన రక్షణకు చట్టప్రకారం అర్హుడు. సీఆర్ పీసీ సెక్షన్ 197 లో పొందుపరిచిన ఈ సూత్రాన్ని కోర్టులు విస్మరించాయి. సీఆర్పీసీలోని సెక్షన్ 197 లో పొందుపరిచిన సూత్రం ప్రభుత్వోద్యోగులను రక్షించడానికి ఉద్దేశించినది. నేరం జరిగిందా అనే ప్రశ్నతో అయోమయానికి గురికాకూడదు. సీఆర్పీసీ సెక్షన్ 197 పరిధిలో ప్రభుత్వ పదవిలో ఉన్న వ్యక్తి తన అధికారిక విధులను నిర్వర్తించడంలో లేదా తన అధికారిక విధులను నిర్వర్తించడంలో చేసిన చర్య లేదా తప్పిదం జరిగినప్పుడు సంబంధిత న్యాయాధికారి గైర్హాజరును పరిగణనలోకి తీసుకొని అతనికి వ్యతిరేకంగా చట్టాన్ని ముందుకు తీసుకెళ్లడం పూర్తిగా చట్టవిరుద్ధమని చట్టం నిర్దేశిస్తుంది. అనుమతి లభించింది. కోర్టు ముందు ఉన్న కేసుకు సంబంధించిన వాస్తవాలను పరిశీలిస్తే, తాను ఏం చేసినా చేయకపోయినా అది తన అధికారిక విధుల నిర్వహణలోనే తలెత్తిందని స్పష్టం చేశారు. ఈ విషయంలో ఆయన ఈ కింది నిర్ణయాలను స్ఫూర్తిగా తీసుకున్నారు.

(5) డి.దేవరాజా వర్సెస్ ఒవైస్ సబీర్ హుస్సేన్ (2020) 7 ఎస్సిసి 695 లో, అతను ఈ క్రింది వాటి గురించి మన దృష్టిని ఆకర్షించాడు:

> “71. పోలీసుపై దాఖలైన ఫిర్యాదులో పేర్కొన్న చర్య ఏదైనా అధికారిక విధి నిర్వహణకు సహేతుకంగా సంబంధం కలిగి ఉంటే, క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ యొక్క సెక్షన్ 197 మరియు / లేదా కర్ణాటక పోలీసు చట్టంలోని సెక్షన్ 170 ప్రకారం తగిన ప్రభుత్వ అనుమతి పొందకపోతే దానిని పరిగణనలోకి తీసుకోలేము.

74. క్రిమినల్ ప్రాసీజర్ కోడ్ లోని సెక్షన్ 482 కింద అనుమతి లేకపోవడం, పనికిమాలిన లేదా కోర్టు ప్రక్రియను దుర్వినియోగం చేయడం వంటి చర్యలను రద్దు చేయడానికి దరఖాస్తు చేసుకోవచ్చు. ఫిర్యాదులో, ఆరోపించబడిన చర్య అధికారిక విధులతో సహేతుకమైన సంబంధాన్ని కలిగి ఉన్నట్లు అనిపిస్తే, క్రిమినల్ ప్రాసీడింగ్ దురుద్దేశంతో ప్రేరేపించబడి, దురుద్దేశంతో స్థాపించబడినట్లయితే, కోర్టు ప్రక్రియను దుర్వినియోగం చేయకుండా నిరోధించడానికి క్రిమినల్ ప్రాసీజర్ కోడ్ లోని సెక్షన్ 482 కింద అధికారాన్ని ఉపయోగించాల్సి ఉంటుంది."

(6) తరువాత, అతను ఇంద్రా దేవి వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ రాజస్థాన్ మరియు మరొకరు (2021) 8 ఎస్సిసి 768 కేసు గురించి ఈ క్రింది పేరాగ్రాఫ్ లను మన దృష్టిని తెచ్చారు:

"10. పార్టీల కోసం మేధావుల సమర్పణలపై మా ఆలోచన చేశాం. సెక్షన్ 197 సీఆర్పీసీ ప్రకారం అధికారి తన అధికారిక విధులు నిర్వర్తించే సమయంలో లేదా విధులు నిర్వర్తించే సమయంలో అక్రమాలకు పాల్పడినట్లు ఆరోపణలు ఎదుర్కొంటున్న అధికారిని అనవసరమైన వేధింపుల నుంచి రక్షించడానికి ప్రయత్నిస్తుంది, అందువల్ల, సంబంధిత అధికారి యొక్క మునుపటి అనుమతితో తప్ప అటువంటి నేరాన్ని కోర్టు గుర్తించకుండా నిషేధిస్తుంది. ప్రభుత్వోద్యోగులను దురుద్దేశంతో కూడిన లేదా దుర్మార్గమైన ప్రాసిక్యూషన్ నుండి రక్షించడానికి వారిని ప్రత్యేక వర్గంగా పరిగణించారు. అదేసమయంలో అవినీతిపరులైన అధికారులను కవచం రక్షించజాలదని, నిజాయితీ, న్యాయం, సుపరిపాలనను ముందుకు తీసుకెళ్లే విధంగా నిబంధనలను రూపొందించాలన్నారు. (చూడండి సుబ్రమణ్యస్వామి వర్సెస్ మన్మోహన్సింగ్ (2012) 3 ఎస్సీసీ 64 : (2012) 1 ఎస్సీసీ (సీఆర్ ఐ) 1041 : (2012) 2 ఎస్సీసీ (ఎల్ అండ్ ఎస్) 666]. అధికారులు మోసాలకు పాల్పడటం, రికార్డులు తారుమారు చేయడం, దుర్వినియోగం చేయడం వంటి చర్యలకు పాల్పడటం వారి అధికారిక విధి నిర్వహణలో భాగమేనని చెప్పలేం. ఏదేమైనా, ప్రభుత్వోద్యోగిపై ఆరోపణలు చేసినట్లయితే, "అతని అధికారిక విధులను నిర్వర్తించేటప్పుడు లేదా అతని అధికారిక విధులను నిర్వర్తించేటప్పుడు" ఆరోపించబడిన నేరం

అంగీకరించబడిందో లేదో తెలుసుకోవడానికి, నిందితుడిపై అభియోగాలు మోపబడిన చర్య సహేతుకమైనదా కాదా అని ప్రాథమిక దృక్పథాన్ని ఏర్పరచడానికి అనుసరించాల్సిన కొలమానం. తన విధుల నిర్వహణకు సంబంధించి.. (మహారాష్ట్ర రాష్ట్రం వర్సెస్ బుధికోటసుబ్బారావు (మహారాష్ట్ర రాష్ట్రం వర్సెస్ బుధికోట సుబ్బారావు, (1993) 3 ఎస్సిసి 339 : 1993 ఎస్సిసి (క్రి) 901 చూడండి.) కాబట్టి చేసిన పని నేరుగా అధికారిక విధులకు సంబంధించినదేనా అనేది అసలు ప్రశ్న.

11. పైన పేర్కొన్న పరీక్షను ప్రస్తుత కేసు వాస్తవాలకు వర్తింపజేయాలి. ఈ నేపథ్యంలో ఎఫ్ఐఆర్లో ప్రతివాది 2 పేరు లేకపోవడం, ఆ తర్వాత ఆరోపణలు రావడంతో పెద్దగా ప్రాధాన్యం లేదు. అయితే ఈ వ్యవహారంలో తనకు అప్పగించిన పాత్ర అంటే ఉన్నతాధికారులతో కలిసి కుట్ర పన్నడం ప్రాధాన్యత సంతరించుకుంది. పేపర్ల ప్రాసెసింగ్ విషయానికొస్తే, కార్యనిర్వహణాధికారి సురేంద్ర కుమార్ మాథుర్ తన అధికారిక విధులను నిర్వర్తించే సమయంలో సంబంధిత పత్రాలపై తన మొదటి అక్షరాలను ఉంచారు. అంతే కాదు, ఈ లావాదేవీలో భాగమైన సందీప్ మాథుర్ కు కూడా ఇదే విధంగా రక్షణ కల్పించారు. ప్రతిస్పందకుడు 2 కు కేటాయించిన పని కేటాయింపు, క్రమబద్ధీకరణ, వ్యవసాయ భూముల మార్పిడికి సంబంధించినది మరియు అతని పని పరిధిలోకి వస్తుంది. మేఘారామ్ దరఖాస్తు ప్రాసెసింగ్ లో ఫైలును తొలుత కార్యనిర్వహణాధికారికి అందజేయగా, ఆయన తనిఖీకి ఆదేశించగా, జూనియర్ ఇంజనీర్ తనిఖీ చేపట్టి, ఆ తర్వాతే మున్సిపల్ కమిషనర్ ఫైలుపై సంతకం చేశారు. ఫలితంగా ఫైలును డీల్ చేసిన పై అధికారులకు రక్షణ కల్పించగా, పేపర్ వర్క్ చేసిన క్లర్క్ అంటే ప్రతివాది 2 కు తన పై అధికారులతో కలిసి కుట్ర పన్నారనే ఆరోపణ ఉన్నప్పటికీ ట్రయల్ కోర్టు ఇలాంటి రక్షణను నిరాకరించింది. ఈ ఇద్దరు అధికారులకు సెక్షన్ 197 సీఆర్ పీసీ కింద కల్పించిన రక్షణపై ప్రభుత్వం గానీ, ఫిర్యాదుదారు గానీ అప్పీల్ చేయలేదు.

12. ట్రయల్ కోర్టు, హైకోర్టులు మిగిలిన ఇద్దరు అధికారుల విషయంలో ఇచ్చిన రక్షణను ప్రతివాది 2 కు ఎందుకు ఇవ్వకూడదో అర్థం కావడం లేదు. కాంపిటెంట్ అథారిటీ నుంచి అనుమతి తీసుకోవాల్సి ఉంటుందని, అధికారులెవరికీ సంబంధించి ఎలాంటి అనుమతులు తీసుకోలేదన్నారు. ఈ నేపథ్యంలోనే మిగతా ఇద్దరు అధికారులకు సంబంధించి ప్రొసీడింగ్స్ ను రద్దు చేశామని, ప్రస్తుత కేసులో కూడా హైకోర్టు అదే ఆదేశించిందని తెలిపారు."

(7) తరువాత, అప్పీలుదారు యొక్క సీనియర్ న్యాయవాది ఈ కేసు యొక్క వాస్తవాలను కూడా కోర్టు విస్మరించరాదని వాదించారు. పిటిషనర్ చర్యలు లేదా తప్పిదాలు 1979-1980 సంవత్సరానికి చెందినవిగా గుర్తించారు. ఆ తర్వాత 17 ఏళ్ల తర్వాత ఈ ఘటన చోటు చేసుకుంది. వార్షిక తనిఖీలు జరిగాయి. ఇతర అధికారులకు పర్యవేక్షణాధికారాలు ఉండి ఎప్పటికప్పుడు వినియోగించుకున్నారు. ఉపహార్ థియేటర్ తో పాటు పలు థియేటర్లలో అదనపు సీట్లు ఉన్నాయి. ఈ దురదృష్టకర సందర్భంలోనే 1997 లో జరిగిన అగ్నిప్రమాదం మొత్తం విచారణకు దారితీసింది. హరియాణా, ఇతరులు వర్సెస్ భజన్ లాల్ , ఇతరులు 1992 Supp (1) ఎస్ సి సి 335 సూత్రాన్ని అనుసరించి, ఆరోపణలు ఎదుర్కొంటున్న చర్యలకు, తప్పిదాలకు ఎటువంటి నేరాన్ని జోడించడానికి వీల్లేదని ఆయన వాదించారు.

(8) మూడవది, పైన పేర్కొన్న విధంగా, అసలు నిందితుడిపై విచారణ పెండింగ్ లో ఉన్న సి.ఆర్.పి.సి సెక్షన్ 319 ప్రకారం చర్యలు తీసుకోవాలని దరఖాస్తు చేసుకున్నప్పటికీ, దానిపై ఎటువంటి ఆదేశాలు జారీ చేయబడలేదని కూడా ఆయన సమర్పిస్తారు. చివరకు నిందితులను దోషులుగా నిర్ధారిస్తూ తీర్పు వెలువరించినపుడే సుప్రీంకోర్టు తుది దృష్టిని ఆకర్షించింది.

(9) విచారణలు పూర్తయి తీర్పు వెలువడిన తర్వాత సెక్షన్ 173(8) కింద దర్యాప్తునకు ఆదేశించడం ద్వారా కోర్టు చట్ట నిబంధనలకు విరుద్ధంగా వ్యవహరించిందని ఆయన అభిప్రాయపడ్డారు. ఆయన

ప్రకారం ఇది చట్టరీత్యా ఆమోదయోగ్యం కాదు. సుఖ్ పాల్ సింగ్ ఖైరావర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ పంజాబ్ (2023) 1 ఎస్ సిసి 289 గురించి ఆయన మా దృష్టికి తెచ్చారు:

> 39.(1) ఇతర సహ నిందితులకు సంబంధించి విచారణ ముగిసి, తీర్పు వెలువరించడానికి ముందు అదే రోజున తీర్పు ఇచ్చినప్పుడు అదనపు నిందితులకు సమన్లు జారీ చేసే అధికారం సెక్షన్ 319 సీఆర్ పీసీ కింద ట్రయల్ కోర్టుకు ఉందా?
>
> సెక్షన్ 319 సీఆర్ పీసీ కింద నిందితులకు శిక్షా ఉత్తర్వులు వెలువడే ముందు ఆ అధికారాన్ని వినియోగించాలి. నిర్దోషుల విషయంలో.. నిర్దోషులుగా ప్రకటించే ముందు అధికారాన్ని వినియోగించాలి. అందువల్ల, సమన్లు జారీ చేయబడిన కేసులో శిక్ష విధించడం ద్వారా విచారణను ముగించడానికి ముందు సమన్లు జారీ చేయాల్సి ఉంటుంది. అదే రోజు ఉత్తర్వులు జారీ చేస్తే ప్రతి కేసులో వాస్తవాలు, పరిస్థితులను పరిశీలించాల్సి ఉంటుంది.

నిర్దోషులుగా ప్రకటించిన తర్వాత లేదా నేరం రుజువైన కేసులో శిక్ష విధించిన తర్వాత ఇలాంటి సమన్లు జారీ చేస్తే అది చెల్లదు.

(10) నిష్కల్మషమైన ట్రాక్ రికార్డ్ ఉన్న అత్యంత అలంకరించబడిన అధికారి అనే అంశాన్ని కూడా ఆయన మన పరిగణనలోకి తీసుకోవాలని నొక్కి చెప్పారు.

(11) అడిషనల్ సొలిసిటర్ జనరల్ శ్రీ కె.ఎం.నటరాజ్, అదనపు ప్రతివాది తరఫున వాదనలు వినిపిస్తూ, సిఆర్ పిసి సెక్షన్ 197 కింద ప్రాసిక్యూషన్ ను అనుమతించే అధికారం ఢిల్లీ పోలీసులకు ఉందని సమర్పిస్తారు.

(12) శ్రీ కె.ఎం.నటరాజ్, సి.ఆర్.పి.సి.లోని సెక్షన్ 197 ప్రకారం ఒక ప్రభుత్వోద్యోగిపై చర్యలు తీసుకోవడం అనివార్యమని, మంజూరు చేసే అథారిటీ అనుమతి ఇస్తుందని వాదిస్తారు. ఈ విషయంలో

పిటిషనర్ తీసుకున్న వాదనకు ఆయన మద్దతిచ్చేలా కనిపిస్తారు. అతను ఈ క్రింది కేసు చట్టం నుండి బలాన్ని కూడా కోరుకుంటాడు:

(13) అబ్దుల్ వహాబ్ అన్సారీ వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్బీహార్, (2000) 8 ఎస్ సిసి 500 గురించి ఆయన మా దృష్టికి తెచ్చారు, దీనిలో ఈ కోర్టు ఇలా పేర్కొంది:

> 7. నిందితుడు చేసినట్లుగా ఆరోపించబడిన నేరం తన అధికారిక విధి నిర్వహణలో జరిగిన చర్యగా చెప్పగలిగితే నేరాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకోవడానికి కాంపిటెంట్ అథారిటీ యొక్క ముందస్తు అనుమతి కోర్టుకు ముందస్తు షరతుగా ఉంటుంది, విచారణ తీసుకునే విషయంలో మేజిస్ట్రేట్ యొక్క అధికార పరిధిని ప్రశ్నార్థకం చేస్తుంది, అందువల్ల, అభియోగాలు నమోదు అయ్యే వరకు నిందితుడు అటువంటి పిటిషన్ తీసుకోవడానికి వేచి ఉండాల్సిన అవసరం లేదు. సురేష్ కుమార్ భికంచంద్ జైన్ వర్సెస్ పాండే అజయ్కృష్ణ్ ((1998) 1 ఎస్ సిసి 205 : 1998 ఎస్ సిసి (సిఆర్ఐ) 1) కేసులో ఆ కేసులో పిటిషనర్ల తరఫున వాదిస్తున్న సీనియర్ కౌన్సిల్ శ్రీ సిబల్ కూడా ఇదే వాదనను వినిపించారు. ఆ కేసులో.. నిందితుల అభ్యర్థనపై హైకోర్టు 197 సెక్షన్ నిబంధనలు వర్తిస్తాయని అభిప్రాయపడింది. ఈ వాదనను తోసిపుచ్చుతూ ఈ కోర్టు ఇలా వ్యాఖ్యానించింది: (ఎస్ సిసి పేజీలు 217-18, పేరా 23)
>
> సెక్షన్ 197 లోని సబ్ సెక్షన్ (1)లో పొందుపరిచిన శాసనాధికారం ప్రకారం ఒక ప్రభుత్వోద్యోగి తన అధికారిక విధి నిర్వహణలో లేదా తన అధికారిక విధి నిర్వహణలో ఉన్నాడని ఆరోపిస్తూ ఫిర్యాదు చేసిన నేరాలు సంబంధిత ప్రభుత్వ ముందస్తు అనుమతితో తప్ప, ప్రభుత్వ అనుమతితో తప్ప తన పదవి నుంచి తొలగించబడవు. కోర్టు పరిధిని తాకుతుంది. సెక్షన్ 197(1) జారీ చేసిన ప్రక్రియపై కోర్టుకు హాజరైన తర్వాత నిందితులు కోర్టుకు లేని అధికార పరిధిని ఉపయోగించిన చోట తన తప్పును సరిదిద్దుకోవడానికి మాత్రమే దోహదపడుతుందని పేర్కొంటూ పిటిషన్ దాఖలు చేయడం చట్టాలు విధించిన నిషేధం. అటువంటి సందర్భంలో, సెక్షన్ 197 వాస్తవానికి ఈ కేసులో ఏదైనా

అనువర్తనాలు ఉన్నాయా అనే ప్రశ్నకు తీర్పు ఇవ్వడానికి నిందితులు సంబంధిత పత్రాలను మరియు మెటీరియల్ను సమర్పించడానికి ఎటువంటి అడ్డంకులు ఉండకూడదు. ఇది ఇప్పుడు వివాదంలో లేదు మరియు విచారణ యొక్క ఏ దశలోనైనా అనుమతి ప్రశ్నను పరిగణనలోకి తీసుకోవచ్చని ఈ కోర్టు అనేక సందర్భాల్లో పేర్కొంది.

కోర్టు ఇంకా ఇలా వ్యాఖ్యానించింది: (ఎస్ సిసి పేజీలు 218-19, పేరా 24)

"కోడ్ లోని సెక్షన్ 197 వర్తింపజేయడం మరియు సరైన అనుమతి లేకుండా పరిగణనలోకి తీసుకోవడానికి కోర్టు అధికార పరిధిని తొలగించడం అనే ప్రశ్న, ఫిర్యాదులోని అంశాలు నేరం కాదని, అందువల్ల కాగ్నిషన్ మరియు / లేదా క్రిమినల్ ప్రొసీడింగ్స్ ఉత్తర్వులను రద్దు చేయాలనే నిందితుల అభ్యర్థనకు జన్యుపరంగా భిన్నంగా ఉంటుంది. పైన పేర్కొన్న ఆవరణలో, ఒక నిందితుడు ఎటువంటి అధికారిక ఆధారాలు లేకుండా చట్టబద్ధంగా పరిశీలించగల సంబంధిత డాక్యుమెంటరీ మెటీరియల్ను సమర్పించకుండా నిషేధించబడలేదని మేము భావిస్తున్నాము, ఫిర్యాదు చేసిన చర్యలు తన అధికార పరిధిని ఉపయోగించి లేదా ఒక ప్రజా సేవకుడిగా తన అధికారిక విధిని నిర్వర్తించడంలో అధికార పరిధిని ఉపయోగించి జరిగాయనే వాదనకు మద్దతుగా, తద్వారా తగిన అథారిటీ అనుమతి అవసరం.

9. రెండో ప్రశ్నకు వస్తే, క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ లోని సెక్షన్ 197 కింద అనుమతి మంజూరు చేసే విషయంలో నిందితులు చేసినట్లుగా చెప్పబడుతున్న నేరానికి ఏదో సంబంధం ఉండాలని మతజోగ్ దోబే వర్సెస్ హెచ్ సి భరి (ఎఐఆర్ 1956 ఎస్ సి 44 : (1955) 2 ఎస్ సిఆర్ 925) రాజ్యాంగ ధర్మాసనం ఇచ్చిన తీర్పుతో ఇది ఇప్పుడు బాగా పరిష్కరించబడింది. లేదా ఏదో ఒక విధంగా, అధికారిక డ్యూటీని నిర్వర్తించడంతో సంబంధం కలిగి ఉండాలి. మరో మాటలో చెప్పాలంటే, చర్య మరియు అధికారిక విధుల నిర్వహణ మధ్య సహేతుకమైన సంబంధం ఉండాలి; ఈ చర్య విధితో సంబంధం కలిగి ఉండాలి, తద్వారా నిందితుడు తన కర్తవ్యాన్ని నిర్వర్తించే క్రమంలో ఆ పని చేశాడని నటించవచ్చు లేదా ఊహాజనితమైన

వాదన కాదు. ఒక అధికారాన్ని శాసనం ద్వారా లేదా మరేదైనా చట్టం ద్వారా లేదా ఇతరత్రా విధించినప్పుడు, ఏవైనా పరిమితులు లేదా పరిమితుల ద్వారా అధికారాన్ని ఉపయోగించడం లేదా విధిని నిర్వర్తించడాన్ని స్పష్టంగా ఏమీ చెప్పనప్పుడు, అటువంటి చర్యలన్నింటినీ చేసే లేదా అటువంటి అమలుకు సహేతుకంగా అవసరమైన మార్గాలను ఉపయోగించే అధికారాన్ని కలిగి ఉందని భావించడం సహేతుకం. ఎందుకంటే చట్టం ఒక పనిని చేయమని ఆజ్ఞాపించినప్పుడు, దాని ఆజ్ఞను అమలు చేయడానికి అవసరమైన వాటిని అమలు చేయడానికి అది అధికారం ఇస్తుంది. సురేష్ కుమార్ భికంచంద్ జైన్ కేసులో [(1998) 1 ఎస్ సిసి205 : 1998 ఎస్ సిసి (క్రి) 1] మరియు గౌరీ శంకర్ ప్రసాద్ వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ బిహార్ ((2000) 5 ఎస్ సిసి 15 : 2000 ఎస్ సిసి (క్రి) 872] కేసులో ఈ కోర్టు ఇటీవల ఇచ్చిన తీర్పులో ఈ తీర్పును అనుసరించింది. పైన పేర్కొన్న కేసు ప్రస్తుత కేసు యొక్క వాస్తవాలకు కూడా పూర్తి బలాన్ని కలిగి ఉంది, ఈ కేసులో కోర్టు ఇలా పేర్కొంది: (ఎస్ సిసి పేజీ 21, పేరా 14)

> “[1] పిటిషనర్ ప్రభుత్వ భూమి నుండి ఆక్రమణను తొలగించే ఉద్దేశ్యంతో సబ్ డివిజనల్ మేజిస్ట్రేట్ హోదాలో సంఘటనా స్థలంలో ఉన్నాడని మరియు అటువంటి విధిని నిర్వర్తిస్తూ, ప్రతివాది చేసిన ఫిర్యాదులో ఉన్న ఆరోపణలకు సాక్ష్యంగా నిలిచే చర్యలకు పాల్పడినట్లు ఆరోపణలు ఉన్నాయి. ఇటువంటి పరిస్థితులలో, ప్రతివాది అప్పీలుదారునిపై ఫిర్యాదు చేసిన చర్యలకు అప్పీలుదారు యొక్క అధికారిక విధులతో సహేతుకమైన సంబంధం ఉందని భావించకుండా ఉండలేము. అందువల్ల సెక్షన్ 197 సీఆర్పీసీ కింద అనుమతి లేకుండా క్రిమినల్ ప్రాసీడింగ్స్ నుంచి మినహాయింపు పొందేందుకు పిటిషనర్ అర్హుడు.”

ఈ విషయంలో అధికారులను రెట్టింపు చేయాల్సిన అవసరం లేదని, పైన పేర్కొన్న కేసుల నిష్పత్తిని దృష్టిలో ఉంచుకుని, ఫిర్యాదులో సూచించిన విధంగా ప్రస్తుత కేసు వాస్తవాలకు వర్తింపజేయాలని, అందువల్ల పోలీసు బలగాలతో హాజరుకావాలని, ఆక్రమణను తొలగించాలని, ఆక్రమణను తొలగించాలని సబ్ డివిజనల్ మేజిస్ట్రేట్ ఆదేశించినట్లు నిర్ధారణకు రావడానికి మాకు ఎటువంటి సంకోచం లేదు.

కాల్పులు జరపాలని ఆయన ఆదేశించినప్పుడు, కాల్పులు జరపడం అనేది తనకు ప్రసాదించిన అధికారాన్ని, మేజిస్ట్రేట్ ఆదేశాల ప్రకారం తనపై విధించిన విధిని ఉపయోగించడమేనని, ఆ దృష్ట్యా సెక్షన్ 197(1) లోని నిబంధనలు ప్రస్తుత కేసు వాస్తవాలకు వర్తిస్తాయని భావించాలి. అనుమతి లేనప్పుడు, మేజిస్ట్రేట్ తీసుకున్న చర్యలు చట్టరీత్యా చెడ్డవి మరియు అప్పీలుదారు దానిని రద్దు చేయకపోతే, అది కోర్టు ప్రక్రియను దుర్వినియోగం చేయడమే అవుతుంది. తదనుగుణంగా, మేము ఈ అప్పీలును అనుమతిస్తాము మరియు పిటిషనర్కు సంబంధించినంత వరకు క్రిమినల్ ప్రొసీడింగ్స్ ను రద్దు చేస్తాము.

(14) సురీందర్ జిత్ సింగ్ మాండ్ వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ పంజాబ్, (2016) 8 ఎస్ సిసి 722 కేసులో తీసుకున్న నిర్ణయాన్ని కూడా ఆయన కోర్టు దృష్టికి తీసుకువచ్చారు:

25. పైన పేర్కొన్న పేరాగ్రాఫ్ లలో గమనించిన సమర్పణలకు కొనసాగింపుగా, సెక్షన్ 197 ప్రకారం ప్రాసిక్యూషన్ పరిగణనలోకి తీసుకుందని మరియు నేరం యొక్క నేరాన్ని బహిర్గతం చేసే ఫిర్యాదుల ఆధారంగా ప్రారంభించిన చర్యలకు సంబంధించి కోర్టు యొక్క చర్యను పరిగణనలోకి తీసుకుంటుందని ప్రతివాదులకు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న మేధావి న్యాయవాది నొక్కిచెప్పారు. లేదా అటువంటి వాస్తవాల గురించి పోలీసు నివేదికపై, లేదా అటువంటి నేరం జరిగిందని పోలీసు అధికారి కాకుండా మరొక వ్యక్తి నుండి సమాచారం అందుకున్నప్పుడు. కోర్టు తీసుకున్న ఈ చర్య వాస్తవాల ఆధారంగానే తప్ప కోర్టు నమోదు చేసిన సాక్ష్యాధారాల ఆధారంగా కాదని స్పష్టం చేసింది. ఒక నిందితుడిపై ఆరోపణలు చేసిన వాస్తవాల ఆధారంగా చర్యలు తీసుకోవడానికి ఉద్దేశించిన కోడ్ లోని సెక్షన్ 190 ని ప్రస్తావిస్తూ, సెక్షన్ 319 ప్రకారం, విచారణ సమయంలో నమోదైన సాక్ష్యాలను బట్టి సదరు వ్యక్తి నేరం చేసినట్లు తేలితేనే సంబంధిత వ్యక్తిపై చర్యలు తీసుకుంటారు. కోడ్ లోని సెక్షన్ 319 గురించి ప్రస్తావిస్తూ, కోడ్ లోని సెక్షన్ 319 కింద తీసుకున్న పరిగణనను కోర్టు స్వయంగా తీసుకుందని, అందువల్ల, అటువంటి వ్యక్తిని "ఇతర నిందితులతో" కలిసి విచారించాల్సిన అవసరం ఉందని కోర్టు సంతృప్తి చెందిందని ప్రతివాదుల తరపున సమర్పించారు. కోడ్ లోని సెక్షన్ 197 ప్రకారం అనుమతి ఇంకా అవసరమని భావించడం

సమంజసం కాదనిపించింది. సాక్ష్యాధారాలను కోర్టు మూల్యాంకనం చేసినప్పుడు సెక్షన్ 197 ప్రకారం రక్షణ కల్పించాల్సిన అవసరం లేదని పేర్కొంది. అదే కోర్టు నమోదు చేసిన సాక్ష్యాల ఆధారంగా విచారణ జరపాల్సిన అవసరం ఉందని కోర్టు స్వయంగా నిర్ణయించినప్పుడు, సెక్షన్ 197 ప్రకారం అధికారులు తీసుకున్న నిర్ణయానికి లోబడి తన న్యాయ నిర్ణయాధికారాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకుంటే సంబంధిత కోర్టు అధికారాన్ని బలహీనపరిచినట్లేనని న్యాయవాది నొక్కి చెప్పారు. పైన గమనించిన సమర్పణల ఆధారంగా, సెక్షన్ 197 యొక్క ఆదేశం కోడ్ లోని సెక్షన్ 319 కింద పరిగణనలోకి తీసుకున్న కేసులకు వర్తించదని ప్రతివాదుల తరపు న్యాయవాది గట్టిగా వాదించారు.

(15) దేవిందర్ సింగ్ వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ పంజాబ్, (2016) 12 ఎస్ సిసి 87 కేసులో తీసుకున్న నిర్ణయాన్ని ఆయన మా దృష్టికి తెచ్చారు.

39. పైన పేర్కొన్న నిర్ణయాల నుండి ఉద్భవించిన సూత్రాలు ఇక్కడ సంక్షిప్తీకరించబడ్డాయి:

39.1. ఒక నిజాయితీపరుడు, చిత్తశుద్ధి గల అధికారి తన కర్తవ్యాన్ని నిజాయితీగా నిర్వర్తించడానికి, ప్రజా కర్తవ్యాన్ని మరింత ముందుకు తీసుకెళ్లడానికి తన సామర్థ్యానికి తగిన విధంగా ఇవ్వడానికి ఇచ్చే హామీ. అయితే, నేరం చేయడానికి అధికారాన్ని కప్పిపుచ్చడానికి వీల్లేదు.

39.2. ప్రభుత్వోద్యోగి తన కర్తవ్యాన్ని నిర్వర్తించడంలో తప్పు చేసినట్లు తేలిన తర్వాత, దాని అధికారిక స్వభావానికి సంబంధించినంత వరకు ఉదారంగా, విస్తృతంగా నిర్మించాలి. ప్రభుత్వోద్యోగి క్రిమినల్ కార్యకలాపాలకు పాల్పడే అర్హత లేదు. ఆ మేరకు సెక్షన్ 197 సీఆర్పీసీని సంకుచితంగా, పరిమితంగా భావించాలి.

39.3. ప్రభుత్వోద్యోగి తన కర్తవ్యాన్ని అతిక్రమించిన కేసులో కూడా సహేతుకమైన సంబంధం ఉంటే సెక్షన్ 197 సీఆర్ పీసీ కింద రక్షణను కోల్పోరు. చేసిన పనికి, అధికారిక విధులకు మధ్య

సహేతుకమైన సంబంధం ఉందో లేదో తెలుసుకోవడానికి ఒక సార్వత్రిక నియమం లేదు లేదా అటువంటి నియమాన్ని విధించడం సాధ్యం కాదు.

39.4. చేసిన దాడి అధికారిక విధుల నిర్వహణతో అంతర్గతంగా సంబంధం కలిగి ఉంటే, సెక్షన్ 197 సిఆర్పిసి కింద అనుమతి అవసరం, కానీ విధులకు సంబంధించిన అటువంటి సంబంధాన్ని నటించకూడదు లేదా ఊహాజనిత క్లెయిమ్ చేయకూడదు. అనుమతి పొందడానికి నేరం అధికారిక విధులతో ప్రత్యక్షంగా మరియు సహేతుకంగా సంబంధం కలిగి ఉండాలి. నేరం చేయడం అధికారిక విధుల్లో భాగం కాదు. రుజువు చేయకుండా నేరం అసంపూర్ణంగా ఉంటే, అధికారిక చట్టం, సాధారణంగా సెక్షన్ 197 సిఆర్పిసి నిబంధనలు వర్తిస్తాయి.

39.5. ఒకవేళ అనుమతి అవసరం అయితే, దానిని కాంపిటెంట్ అథారిటీ నిర్ణయించాలి మరియు బలమైన ఆబ్జెక్టివ్ మదింపు ఆధారంగా అనుమతి ఇవ్వాలి. కోర్టు అనుమతుల అథారిటీగా ఉండకూడదు.

39.6. సాధారణంగా అనుమతి సమస్యను పరిగణనలోకి తీసుకునే దశలోనే పరిష్కరించాలి, కానీ పరిగణనలోకి తీసుకుంటే నిందితులు అభియోగాలు నమోదు అయ్యే వరకు వేచి ఉండాల్సిన అవసరం లేదు.

39.7. అభియోగాలను రూపొందించే సమయంలో అనుమతి సమస్యను లేవనెత్తవచ్చు మరియు ఆరోపణ ఆధారంగా ప్రాథమికంగా నిర్ణయించవచ్చు. విచారణ ముగిశాక లేదా ఇతర సముచిత దశలో లభించిన సాక్ష్యాల దృష్ట్యా కొత్తగా నిర్ణయం తీసుకునే అవకాశం ఉంది.

39.8. విచారణ యొక్క ఏ దశలోనైనా అనుమతి ప్రశ్న తలెత్తవచ్చు. పోలీసు లేదా న్యాయ విచారణ లేదా విచారణ సమయంలో సాక్ష్యాల విషయంలో. అనుమతి అవసరమా కాదా అనేది దశను బట్టి నిర్ణయించి, ప్రతి కేసు వాస్తవాలను బట్టి మెటీరియల్ ను రికార్డు చేయాల్సి ఉంటుంది. విచారణ ఏ

దశలోనైనా అనుమతి అంశాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకోవచ్చు. కేసు పురోగతిలో అనుమతి అవసరం బహిర్గతమవుతుంది మరియు నిందితుడు తన కర్తవ్యం ఏమిటో చూపించడానికి విచారణ సమయంలో సాక్ష్యాలను ఉంచడానికి అవకాశం ఉంటుంది. మెరిట్ ఆధారంగా తన కేసుకు మద్దతుగా సాక్ష్యాధారాలను నడిపించే హక్కు నిందితుడికి ఉంది.

39.9. కొన్ని సందర్భాల్లో సాక్ష్యాధారాలను జోడించడానికి డిఫెన్స్ కు అవకాశం ఇవ్వకుండా ప్రశ్నను సమర్థవంతంగా నిర్ణయించడం సాధ్యం కాకపోవచ్చు. విచారణ ముగిశాక మంచి విశ్వాసం లేదా చెడు విశ్వాసం అనే ప్రశ్నను నిర్ణయించవచ్చు.

(16) ప్రతివాది-సిబిఐ తరఫున హాజరైన సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీమతి అపరాజిత, తన క్లయింట్ సిబిఐ దర్యాప్తులో పిటిషనర్ కు వ్యతిరేకంగా ఏమీ కనుగొనలేదనే కారణంతో, న్యాయ ప్రయోజనాల దృష్ట్యా ఆమె పదవిని పునరుద్ధరించాల్సి ఉంటుందని పేర్కొన్నారు. అనుమతి లేదనే పిటిషనర్ వాదన తన కేసును ముందుకు తీసుకెళ్లదని ఆమె వాదించారు. ట్రయల్ కోర్టు, అప్పీలులో ఉన్న హైకోర్టు, అంతకుమించి ఈ కోర్టు అప్పీలుదారుతో సహా లైసెన్సింగ్ అధికారులకు వ్యతిరేకంగా కనుగొందని ఆమె సమర్పిస్తుంది. సీబీఐ 2014(6) ఎస్సీసీ 173 ద్వారా సుశీల్ అన్సాల్వర్సెస్ స్టేట్ కేసులో ఈ కోర్టు ఇచ్చిన తీర్పును ఆమె పరిశీలించారు.

అవి ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి:

134. చట్టబద్ధమైన నిబంధనలను ఉల్లంఘించి, డీసీఆర్ 1953 ప్రకారం నిర్దేశించిన భద్రతా అవసరాలకు భంగం కలిగించే సీటింగ్ ప్లాన్, అలాంటి ప్రణాళికతో సినిమాలను ప్రదర్శించడం చట్టపరంగా సమర్థనీయమనే మంచి నమ్మకాన్ని బలపరచలేకపోయింది. ముఖ్యంగా 30-9-1976 నాటి ఉపహార్ కు మరో 100 సీట్లను అనుమతిస్తూ జారీ చేసిన నోటిఫికేషన్ ను రద్దు చేసి, అదనపు సీట్లను తొలగించాలనే డిమాండ్ తెరపైకి వచ్చింది. అలా చేయడానికి బదులుగా ఆక్రమణదారులు /

యజమానులు ఇషర్దాస్ సాహ్ని మరియు బ్రదర్స్ లో ఆ డిమాండ్ ను పెంచారు. v. ఢిల్లీ అడ్మిన్. [ఇషెర్దాస్ సాహ్ని అండ్ బ్రదర్స్. 5. ఢిల్లీ అడ్మిన్, ఎఐఆర్ 1980 డెల్ 147] ఢిల్లీ హైకోర్టు ముందు, సినిమాటోగ్రఫీ చట్టంలోని నిబంధనలను గణనీయంగా పాటించాలనే దృక్పథంతో తాజా పరిశీలన చేయాలని హైకోర్టు అధికారులను ఆదేశించింది. హైకోర్టు ఇలా వ్యాఖ్యానించింది: (ఎఐఆర్ పేజీ 152, పేరా 11-12)

11. ప్రతిపాదన 3 : ప్రజారోగ్యం, అగ్నిప్రమాద అంశాలను పరిగణనలోకి తీసుకుని సడలింపు ఇచ్చినట్లు ఇదివరకే స్పష్టం చేశారు. ఈ ప్రధాన అంశాలను పరిగణనలోకి తీసుకుని సడలింపు ఇవ్వలేకపోవడానికి నిబంధనల్లోనే కొన్ని అదనపు సీట్లను కేటాయించడం కొంతవరకు నిబంధనలకు విరుద్ధంగా ఉన్నప్పటికీ, ఈ థియేటర్లలో సిట్టింగ్ వసతిని పొడిగించడానికి కొంత నిబంధన ఉందని స్పష్టమవుతోంది. ఈ ప్రశ్నపై మనం ఊహాగానాలు చేయాల్సిన అవసరం లేదు. సడలింపు రద్దు ఫలితం కేవలం సడలింపు ఉపసంహరణ మాత్రమేనని చెబితే సరిపోతుంది. సినిమా థియేటర్లలో ఏర్పాటు చేసిన అదనపు సీట్లన్నీ నిబంధనలకు విరుద్ధంగా ఉన్నాయని, అందువల్ల వీటిలో ఎన్ని సీట్లు కరోనా నిబంధనలకు విరుద్ధంగా ఉన్నాయో, వాటిలో ఎన్ని నిబంధనలు విరుద్ధంగా ఉన్నాయో పరిగణనలోకి తీసుకోకుండా తొలగించాలని ఆటోమేటిక్ గా అర్థం కాదు.

12. అందువల్ల, ప్రతిపాదన 3 లో మేము కనుగొన్న విషయం ఏమిటంటే, అదనపు సీట్లలో ఎవరు ఏ నిబంధనలను ఉల్లంఘించారో మరియు ఎంతవరకు ఉల్లంఘించారో నిర్ణయించడానికి పరిపాలన వారి మనస్సును వర్తింపజేస్తుంది. నిబంధనలను పాటించడం గణనీయంగా ఉండాలని, కఠినంగా, కఠినంగా ఉండకూడదని వారు గుర్తుంచుకుంటారు. పై ఆదేశాలను అమలు చేసేటప్పుడు, సంబంధిత అధికారులు డిసిఆర్, 1953 ప్రకారం అత్యవసర అవసరంగా సూచించిన కుడి వైపు నిష్క్రమణ మరియు గాంగ్ వే మూసివేతను విస్మరించడం ద్వారా నిబంధనల యొక్క ప్రాథమిక అవసరాన్ని విస్మరించినట్లయితే, వారు నిబంధనలను ఉల్లంఘించి, పోషకుల భద్రతకు ప్రమాదం కలిగించారు.

135. నోటిఫికేషన్ రద్దు వల్ల సినిమా యాజమాన్యం/లైసెన్సుదారుడు సీట్లను తొలగించి, మొదట మంజూరైన విధంగా గాంగ్వేలు, నిష్క్రమణలను పునరుద్ధరించాల్సిన ప్రభావం ఉందా అనే ప్రశ్నను మనం ఇప్పుడు పరిశీలిద్దాం. అయితే రిట్ పిటిషన్ లో ప్రతివాదులు అదనపు సీట్ల తొలగింపును వ్యతిరేకించినప్పటికీ, అదనపు సీట్లను తొలగించకపోతే కుడి వైపు గ్యాంగ్ వే పునరుద్ధరణకు దారితీసే అవకాశం ఉందని రిట్ పిటిషన్ లో ప్రతివాదులు ఆందోళన వ్యక్తం చేసినప్పటికీ, సినిమా యాజమాన్యం/లైసెన్సుదారులు అదనపు సీట్ల తొలగింపును వ్యతిరేకించారనే వాస్తవాన్ని మనం విస్మరించలేము. అలాగే 1978 లో అనుమతించిన ఎనిమిది సీట్ల బాక్స్ ను తొలగించడం ద్వారా కుడి వైపు నిష్క్రమణను పునరుద్ధరించాలని అధికారులు పట్టుబట్టి ఉండాల్సింది, ఎందుకంటే కుడి వైపు ఉన్న గాంగ్ వేను అదనపు సీట్లతో మూసివేయడంతో కుడి వైపు నిష్క్రమణను కొనసాగించడం ఆచరణాత్మకంగా ఉపయోగం లేదని అధికారులు భావించారు. 1979 లో సడలింపును ఉపసంహరించుకోవడం వల్ల అదనపు సీట్లను నిర్ణయించడమే కాకుండా, దాని ఆధారంగా తీసుకున్న తదుపరి నిర్ణయాలన్నీ తిరగబడేవి. గణనీయమైన సమ్మతి పరీక్షను వర్తింపజేయడం కూడా థియేటర్ డిసిఆర్, 1953 కు అనుగుణంగా ఉందని అధికారులు ఎలా భావిస్తారో అర్థం చేసుకోవడం కష్టం, ముఖ్యంగా సినిమా హాలు నుండి వేగంగా వ్యాప్తి చెందడానికి గ్యాంగ్వేలు మరియు నిష్క్రమణలు వంటి ముఖ్యమైన అంశానికి సంబంధించినది."

(17) అదనపు సీట్లను మంజూరు చేయాలనే మునుపటి నిర్ణయాన్ని రద్దు చేస్తూ 27.07.1979 నాటి నోటిఫికేషన్ నేపథ్యంలో 28.07.1979 నాటి ఉత్తర్వు ప్రకారం తీసుకున్న తన చర్యను గట్టిగా సమర్థించిన ఒక అధికారి ఇక్కడ ఉన్నారు, అదనపు సీట్ల తొలగింపు విషయానికి వచ్చినప్పుడు దాని తార్కిక ముగింపును పాటించలేదు.

మరో మాటలో చెప్పాలంటే, అనివార్యంగా నిర్వహించాల్సిన మరియు పెంపొందించాల్సిన భద్రతా లక్షణాలను నియంత్రించే చట్టబద్ధమైన నియమాలకు విరుద్ధంగా, సమర్థన లేకుండా ముందస్తుగా వ్యవహరించిన వ్యక్తి ఇక్కడ ఉన్నాడు.

(18) శాంతాబెన్ భురాభాయ్ భురియా వర్సెస్ ఆనంద్ అథాభాయ్ చౌదరి మరియు ఇతరులు 2021 ఎస్సిసి ఆన్లైన్ ఎస్సీ 974 వంటి ఈ కోర్టు ఇటీవల ఇచ్చిన తీర్పు నుండి మద్దతు పొందాలని ఆమె కోరారు.

అనుమతి లేకుండా, కాగ్నిజెంట్ హానికరమని ఈ కోర్టు గుర్తించినప్పటికీ, అనుమతి మంజూరును పరిగణనలోకి తీసుకొని ఇవ్వాలని ఈ కోర్టు ఆదేశించడాన్ని ఇది సమర్థిస్తుందని ఆమె ఈ తీర్పు యొక్క బలాన్ని ఎత్తిచూపుతుంది.

17 ఏళ్ల తర్వాత జరిగిన ఈ విషాదాన్ని నివారించగలిగారు. అదనపు సీట్లను తొలగించడానికి నిరాకరించడమే దీనికి కారణం , అంటే అగ్నిప్రమాదానికి తక్షణ కారణం మరియు మంటల వల్ల సంభవించిన మరణాలను నివారించవచ్చు.

(19) మొదటి ప్రతివాది తరపున హాజరైన సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ, కెటిఎస్ తులసి, నేరాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకుంటారు మరియు నేరస్థుడిని కాదని సమర్పిస్తారు. ప్రస్తుత కేసు అంత తీవ్రమైన కేసును పరిగణనలోకి తీసుకోవడంలో మేజిస్ట్రేట్ ఎలాంటి తప్పు చేయలేదు. 59 మంది ప్రాణాలను బలిగొన్న ఈ దుర్ఘటనను సుప్రీంకోర్టు విస్మరించకూడదని ఆయన అభిప్రాయపడ్డారు. ఈ విషయం ఈ కోర్టుతో సహా మూడు న్యాయస్థానాల దృష్టిని ఆకర్షించిందని, అప్పీలుదారుతో సహా లైసెన్సింగ్ సంస్థల అధికారుల నిందను విస్మరించలేమని శ్రీమతి అపరాజిత వాదనను ఆయన పునరుద్ఘాటించారు.

(20) పిటిషనర్ వాదనలను పరిశీలిస్తే హైకోర్టు ముందు దరఖాస్తుదారుడు అనుచితంగా ప్రవర్తించినట్లు తెలుస్తుందని సీనియర్ న్యాయవాది పేర్కొన్నారు. న్యాయస్థానానికి వచ్చిన దరఖాస్తుదారుడు నిష్పక్షపాతంగా వ్యవహరించాల్సిన అవసరం ఉంది. ఒకానొక సందర్భంలో తాను స్వయంగా థియేటర్ ను తనిఖీ చేశానని పిటిషనర్ కు కేసు ఉందని ఆయన వివరించారు. తాను

స్వయంగా థియేటర్లను తనిఖీ చేయలేదని, వాస్తవానికి తనిఖీ బృందం సభ్యులే తనిఖీలు చేశారని ఆయన వాదించడం విడ్డూరంగా ఉంది. మరో మాటలో చెప్పాలంటే, ఇక్కడ ఒక వ్యక్తి ప్రభుత్వ ఉద్యోగి దుస్తులు ధరించినప్పటికీ, అతని ప్రవర్తన కారణంగా సిఆర్పిసి సెక్షన్ 197 ప్రకారం మినహాయింపు పొందలేడు. కౌంటర్ అఫిడవిట్ దాఖలు చేసినప్పుడు ఆయన అనుసరించిన కఠిన వైఖరి నుంచి వచ్చిన మార్పు వివరించలేనిదని, న్యాయబద్ధంగా తీసుకోవాల్సిన అవసరం ఉందని సీనియర్ న్యాయవాది వాదించారు. మరో మాటలో చెప్పాలంటే, ఈ ఉత్తర్వుల్లో జోక్యం చేసుకున్నందుకు పిటిషనర్ ఎటువంటి కేసు పెట్టలేదు.

విశ్లేషణ

(21) పిటిషనర్ ప్రభుత్వోద్యోగి అనడంలో ఎలాంటి వివాదమూ లేదు. రంగస్థలంతో ఆయనకు సంబంధం ఉన్న కాలాన్ని 1979-1980 గా చూడవచ్చు. 1976 లో లెఫ్టినెంట్ గవర్నర్ జారీ చేసిన నోటిఫికేషన్ కు మూలకారణం ఏంటో ఇప్పటికే చెప్పాం. సీట్ల సంఖ్యను పెంచుకునేందుకు అనుమతించారు. పిటిషనర్ కు దానితో ఎలాంటి సంబంధం లేదు. ఆ నిర్ణయం మేరకు సీట్లను పెంచారు. ఆ సమయంలో పిటిషనర్ ఎక్కడా కనిపించలేదు. పిటిషనర్ 02.02.1979 న బాధ్యతలు స్వీకరించారు. గతంలో 13.09.1976 న జారీ చేసిన నోటిఫికేషన్ ను రద్దు చేస్తూ 27.07.1979 న నోటిఫికేషన్ జారీ చేశారు. మునుపటి నోటిఫికేషన్ ను రద్దు చేస్తూ జారీ చేసిన నోటిఫికేషన్ కు కట్టుబడి పిటిషనర్ 28.07.1979 నాటి ఉత్తర్వులను జారీ చేశారు. ఆ తర్వాత గతంలో జారీ చేసిన నోటిఫికేషన్ ను రద్దు చేస్తూ జారీ చేసిన నోటిఫికేషన్ తో పాటు పిటిషనర్ చర్యను ఢిల్లీ హైకోర్టు దృష్టికి తీసుకెళ్లారు. అనంతరం మధ్యంతర ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు. పిటిషనర్ అధికారిక ప్రతివాదిగా తాను ఆశించిన విధంగా చర్యను సమర్థించుకున్నాడు. ఆ తర్వాతే హైకోర్టు తన తీర్పును వెలువరించింది. హైకోర్టు ఈ కింది విధంగా తీర్పునిచ్చింది.

(22) రూల్ 3(3) నిబంధన కింద ఇచ్చిన సడలింపులు సవరించడానికి లేదా రద్దు చేయడానికి అవకాశం ఉందని, పరిస్థితులలో, సడలింపుల రద్దు సమర్థనీయమని హైకోర్టు కనుగొంది.

మరియు చట్టబద్ధమైనవి.

(23) ఆ తరువాత కోర్టు ఈ క్రింది విధంగా పేర్కొంది:

"ప్రతిపాదన నెం.3:

ప్రజారోగ్యం, అగ్నిప్రమాద అంశాలను పరిగణనలోకి తీసుకుని సడలింపు ఇచ్చినట్లు ఇప్పటికే స్పష్టం చేశారు. ఈ ప్రధాన అంశాలను పరిగణనలోకి తీసుకుని సడలింపు ఇవ్వలేదంటే నిబంధనల పరిధిలోనే ఈ థియేటర్లలో సిట్టింగ్ వసతిని పాడిగించడానికి కొంత నిబంధన ఉందని, అయితే కొన్ని అదనపు సీట్ల కేటాయింపు కొంతవరకు నిబంధనలకు విరుద్ధంగా ఉండవచ్చునని స్పష్టమవుతోంది. ఈ ప్రశ్నపై మనం ఊహాగానాలు చేయాల్సిన అవసరం లేదు. సడలింపు రద్దు ఫలితం కేవలం సడలింపు ఉపసంహరణ మాత్రమేనని చెబితే సరిపోతుంది. సినిమా థియేటర్లలో ఏర్పాటు చేసిన అదనపు సీట్లన్నీ నిబంధనలకు విరుద్ధంగా ఉన్నాయని, అందువల్ల ఈ సీట్లలో ఎన్ని నిబంధనలకు అనుగుణంగా ఉన్నాయో, వాటిలో ఎన్ని నిబంధనలకు విరుద్ధంగా ఉన్నాయో పరిగణనలోకి తీసుకోకుండా తొలగించాలని ఆటోమేటిక్ గా అర్థం కాదు. అందువల్ల, ప్రతిపాదన నెం.3 లో మేము కనుగొన్న దాని ప్రకారం, అదనపు సీట్లలో ఎవరు ఏ నిబంధనలను ఉల్లంఘించారో మరియు ఎంతవరకు ఉల్లంఘించారో నిర్ణయించడానికి అడ్మినిస్ట్రేషన్ వారి మనస్సును వర్తింపజేస్తుంది. నిబంధనలను పాటించడం గణనీయంగా ఉండాలని మరియు కఠినంగా మరియు కఠినంగా ఉండకూడదని వారు గుర్తుంచుకుంటారు.

చట్టం అందించిన ఈ మార్గదర్శకాలతో, అదనపు సీట్లలో ఏవి నిబంధనలను ఉల్లంఘిస్తాయో వారు నిర్ణయిస్తారు మరియు అటువంటి సీట్లకు సంబంధించి మాత్రమే అటువంటి సీట్లను తొలగించాలని ఆదేశించే అధికారం వారికి ఉంటుంది."

"ప్రతిపాదన 4

1953 నిబంధనలు అమల్లోకి రాకముందు కొన్ని సినిమా థియేటర్లు ఉండేవన్నది వివాదస్పదం కాదు. రూల్ 3(3) ప్రకారం ఈ థియేటర్లకు, ఈ రూల్స్ అమల్లోకి వచ్చిన తర్వాత ఉనికిలోకి వచ్చిన ఇతర థియేటర్లకు మధ్య వ్యత్యాసం ఉంది.

రూల్ 3(2)ను పాటించకుండా 1953 కు ముందు భవనాల ప్రదర్శనకు లైసెన్స్ పొందిన థియేటర్లకు సంబంధించి లైసెన్సులు మంజూరు చేయవచ్చు లేదా సమీక్షించవచ్చునని రూల్ 3(3) ప్రారంభ పదాలను బట్టి తెలుస్తోంది.

రూల్ 3(3) మొదలయ్యే "మునుపటి ఉప నిబంధనలో ఏమైనా సరే" అనే పదాల ప్రభావం ఇది. సినిమాటోగ్రఫీ ఎగ్జిబిషన్ కోసం శాశ్వతంగా సిద్ధంగా ఉన్న భవనానికి లైసెన్స్ మంజూరు చేయడానికి ముందు నిబంధనల మొదటి షెడ్యూల్లో పేర్కొన్న అవసరాలను నెరవేర్చాలని మునుపటి ఉప నిబంధన రూల్ 3 (2) నొక్కి చెబుతుంది. ఈ రెండు రకాల భవనాల విషయంలో ఈ వ్యత్యాసాన్ని పాలకులు కచ్చితంగా గుర్తుంచుకుంటారు. సెక్షన్ 12(1)(ఎ), 17 లో పేర్కొన్న నిబంధనలను పాటించడం గణనీయంగా ఉండాలని, కఠినంగా లేదా కఠినంగా ఉండరాదని ఇప్పటికే నిర్దేశించిన ఆవశ్యకతకు అనుగుణంగా ఇది ఉంటుంది.

(24) విచారణకు అవకాశం కల్పించడం కేవలం లాంఛనప్రాయమేనని కోర్టు గుర్తించింది, అయితే రద్దుకు ముందు రిట్ పిటిషనర్లకు విచారణ ఇవ్వడంలో పిటిషనర్కు మంచి సలహా ఇవ్వబడుతుందని సుప్రీంకోర్టు పేర్కొంది. అదనపు సీట్లలో ఎన్ని నిబంధనలు పాటించాయి, ఎన్ని నిబంధనలు ఉల్లంఘించాయి అనేది నిర్ణయించబడలేదు మరియు తరువాత అడ్మినిస్ట్రేటర్ నిర్ణయించాల్సి ఉంటుంది కాబట్టి ఇది అవసరమని కనుగొనబడింది. లైసెన్సుల జారీ సమయంలోనే ప్రధాన ఉత్తర్వులు జారీ అయ్యాయి. కానీ ఇది అనివార్యం. ఏదేమైనా, పైన చేసిన పరిశీలనల వెలుగులో, నిబంధనలు సరిగ్గా పాటించడం లేదనే కారణంతో సీట్ల తొలగింపు భవిష్యత్తులో జరుగుతుంది, ఈ ప్రశ్నకు అడ్మినిస్ట్రేషన్ తమ మనస్సును అన్వయించుకున్న తర్వాత. ఇది ఎప్పుడు జరుగుతుందో ఖచ్చితంగా అంచనా వేయలేము. అందువల్ల,

సిట్టింగ్ వసతిలో ఏదైనా మార్పు ఏదైనా నిర్దిష్ట లైసెన్సింగ్ వ్యవధి ముగిసిన తర్వాత మాత్రమే అడ్మినిస్ట్రేషన్ ద్వారా అమలు చేయబడుతుందని నిర్ధారించడం సాధ్యం కాదు. పైన పేర్కొన్న కారణాల దృష్ట్యా, ప్రస్తుతం ఉన్న అదనపు సీట్లకు సంబంధించిన పరిశీలనల దృష్ట్యా, మెరిట్ పై ప్రశ్నలను పరిశీలించి, చర్యలు తీసుకున్న తర్వాత భవిష్యత్తులో వాటికి చేయాల్సిన మార్పులకు సంబంధించి రిట్ పిటిషన్లను పరిష్కరిస్తారు. ఖర్చులు లేవు. లైసెన్సుదారుల యొక్క ప్రతి భవనంలో అదనపు సీట్లు లేదా వాటిలో అడ్మినిస్ట్రేషన్ ద్వారా నిబంధనలను గణనీయంగా పాటించడం గురించి అడ్మినిస్ట్రేషన్ నిర్ణయించే వరకు, 02.08.1979 నాటి మధ్యంతర ఉత్తర్వు అమలులో ఉంటుంది, ఒక నెలలోపు ప్రతి భవనానికి సంబంధించి పరిపాలన ఎటువంటి నిర్ణయం తీసుకోకపోతే, అప్పుడు ఏ భవనాలకు సంబంధించి నిర్ణయం తీసుకోని లైసెన్సులు వారి భవనంలోని అదనపు సీట్లకు టిక్కెట్లను విక్రయించడానికి స్వేచ్ఛగా ఉంటాయి.

(25) ఆ తరువాత, 06.12.1979 న, హైకోర్టు ఉత్తర్వులకు అనుగుణంగా పిటిషనర్ ఉపహార్ సినిమా లైసెన్స్దారుకు షోకాజ్ నోటీసు జారీ చేశారు. గతంలో మేం గమనించిన విధంగా ఒక కమిటీని ఏర్పాటు చేశాం. చివరకు కమిటీ సిఫార్సుల మేరకు 24.12.1979 న అదనంగా ఆరు సీట్లను బాల్కనీ నుంచి తొలగించాలని పిటిషనర్ ఆదేశించారు. 56 సీట్లను థియేటర్ అవతలి భాగం నుంచి తొలగించాలని ఆదేశించారు. మొత్తం 62 సీట్లను తొలగించాలని ఆదేశించింది. దాదాపు 17 ఏళ్ల తర్వాత ఈ అగ్నిప్రమాదం జరగడం మనం గమనించాం.

(26). పిటిషనర్ తన కౌంటర్ అఫిడవిట్ లో తీసుకున్న వైఖరికి రెండు కోర్టులు గణనీయమైన మద్దతును పొందాయి. గతంలో జారీ చేసిన నోటిఫికేషన్ కు, తన నోటీసుకు అనుగుణంగానే ఈ నిర్ణయం తీసుకున్నట్లు పిటిషనర్ పేర్కొన్నారు. పిటిషనర్ వాదనలు ఏమైనప్పటికీ, ఈ విషయాన్ని హైకోర్టు పరిగణనలోకి తీసుకుని తీర్పును వెలువరించిందని , పిటిషనర్ దానికి అనుగుణంగా వ్యవహరించాల్సి ఉంటుందని కోర్టు గుర్తుంచుకోవాలి. ముఖ్యంగా, గణనీయమైన సమ్మతి ఉంటే, అదనపు సీట్లను కొనసాగించవచ్చని భావించినందున , ఇది సూచిస్తుంది.

(27) దాదాపు 17 సంవత్సరాల తరువాత జరిగిన దురదృష్టకరమైన దుర్ఘటన తరువాత, ఆ తర్వాత, లొసుగులు ప్రాణాంతకమైనవిగా మారిన తరువాత, పిటిషనర్ మరియు కమిటీ సభ్యుల చర్యను బహిర్గతం చేసిన మాట వాస్తవమే కావచ్చు. సుశీల్ అన్సాల్1 లో ఇచ్చిన తీర్పులో సీబీఐ తరపున హాజరైన సీనియర్ న్యాయవాది ఎత్తిచూపినట్లుగా ఈ అంశం ఈ కోర్టు దృష్టిని ఆకర్షించింది. మరో మాటలో చెప్పాలంటే, ఈ కోర్టు కనుగొన్నట్లుగా, లోపాలు కూడా ఉండవచ్చు. ఈ సందర్భంలో సీఆర్పీసీ సెక్షన్ 197 పరిధిలో అనుమతి లేదనే ప్రభావం ఆధారంగా పిటిషనర్ వాదనను ఎదుర్కోవడానికే పరిమితమయ్యాం. అనుమతి లేనప్పుడు చర్యలు తీసుకోవడం, తద్వారా సీఆర్పీసీ సెక్షన్ 197 ఉల్లంఘించడం వంటి అంశాలను పరిగణనలోకి తీసుకున్నప్పుడు, నేరం జరిగిందా అనే ప్రశ్నతో గందరగోళానికి గురికాకూడదు. సీఆర్ పీసీ సెక్షన్ 197 వెనుక ఉన్న ముఖ్య ఉద్దేశం ప్రభుత్వోద్యోగులకు రక్షణ కల్పించడం.

(28) రాజ్యం తన అధికారుల ద్వారా పనిచేస్తుంది. రాజ్యం యొక్క విధులు సార్వభౌమాధికారం కలిగి ఉండవచ్చు లేదా సార్వభౌమాధికారం కలిగి ఉండకపోవచ్చు. కానీ ప్రతి ప్రభుత్వోద్యోగి చేసే ప్రతి పని ప్రజా శ్రేయస్సును సాధించడానికి ఉద్దేశించినది. అది విచక్షణతో రావచ్చు. అధికారాన్ని ఉపయోగించే సందర్భం మరియు అధికారం ఉపయోగించే సమయం నుండి లేదా అది తప్పిదం జరిగినప్పుడు జరిగిన సందర్భం నుండి విడదీయలేము.

(29). అనుమతి రాలేదనే వాదనతో వ్యవహరించేటప్పుడు కోర్టు లేవనెత్తాల్సిన మరియు సమాధానం ఇవ్వవలసిన అతి ముఖ్యమైన ప్రశ్న ఏమిటంటే, అధికారి తన అధికారిక విధులను నిర్వర్తించడంలో వ్యవహరిస్తున్నాడా అనేది. ఇది మరింత ముందుకు వెళ్తుంది. తన అధికార దుర్వినియోగానికి పాల్పడే అధికారికి కూడా సీఆర్పీసీ సెక్షన్ 197 ప్రకారం రక్షణ కల్పిస్తారు. ఎందుకంటే ఆ అధికారి అధికారాన్ని ఉపయోగించినప్పుడు అదే పనిని నిర్భయంగా నిర్వర్తించగలడు, ఎందుకంటే ప్రజాప్రతినిధులు చిత్తశుద్ధితో మాత్రమే వ్యవహరించగలరు అనడంలో సందేహం లేదు. వాస్తవానికి, చర్య యొక్క ఆవశ్యకత

సి.ఆర్.పి.సి యొక్క సెక్షన్ 197 లో స్పష్టంగా పేర్కొనబడలేదు, అయినప్పటికీ ఇది అనేక ఇతర చట్టాలలో ప్రభుత్వ ఉద్యోగులపై చర్య, సివిల్ మరియు క్రిమినల్ నుండి రక్షించబడుతుంది.

(30). ఒకసారి మనం ఈ ప్రధాన సూత్రాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని, అప్పీలుదారుని చర్య లేదా తప్పిదాన్ని నిర్ణయించిన తర్వాత, అంగీకరించిన వాస్తవాలను పరిగణనలోకి తీసుకుంటే, అప్పీలుదారు తన అధికారిక విధులను నిర్వర్తించడంలో వ్యవహరించడం లేదని కనుగొనలేమని మేము భావిస్తాము. 28.07.1979 న ఆయన జారీ చేసిన నోటీసు మొదలు, రిట్ పిటిషన్లలో దాఖలు చేసిన కౌంటర్ అఫిడవిట్, ఆ తర్వాత జారీ చేసిన షోకాజ్ నోటీసు, చివరకు 24.12.1979 న మొత్తం 62 అదనపు సీట్లను తొలగించాలని ఆదేశించడం వరకు ఆయన పర్యవేక్షణలోనే ఇదంతా జరిగింది. మనం ఇదివరకే గమనించినట్లుగా, తన అధికారిక విధులను నిర్వర్తించినట్లుగా భావించినప్పటికీ, అనుమతి లేకుండా అతను ప్రాసిక్యూషన్ నుండి రక్షించబడతాడు. మేజిస్ట్రేట్ సమన్లు జారీ చేయడం, హైకోర్టు దానిని సమర్థించడం ద్వారా పిటిషనర్ ఏదైనా నేరం చేశాడా అనే ప్రశ్నతో దీనిని గందరగోళం చేయకూడదు. కౌంటర్ అఫిడవిట్ లో పిటిషనర్ ఒక నిర్దిష్ట వైఖరిని తీసుకున్నందున, ఒక కమిటీ సిఫార్సుల మేరకు అతను తదుపరి చర్య తీసుకోలేడు, ఇది అతని అధికారిక విధులను నిర్వర్తించడంలో లేని చర్య. ఈ తీర్పులో (సుప్రా) మేము ప్రస్తావించిన ఈ కోర్టు యొక్క విషయాలు, అప్పీలుదారుతో సహా వ్యక్తులు చేసిన నేరాలు అయితే, వారికి సిఆర్ పిసి సెక్షన్ 197 యొక్క అర్థంలో అనుమతి అవసరం లేదని కాదు. నేరం జరిగిందా, నేరం జరిగిందా, నేరం జరిగిందా, అలా చేసినట్లు ఆరోపణలు ఎదుర్కొంటున్న ప్రభుత్వోద్యోగిని ప్రాసిక్యూట్ చేయడానికి అనుమతి అవసరమా అనే ప్రశ్నకు మధ్య సున్నితమైన, సున్నితమైన వ్యత్యాసాన్ని విస్మరించకూడదు. మేధావి మేజిస్ట్రేట్ మరియు హైకోర్టు ఈ వ్యత్యాసాన్ని విస్మరించినట్లు కనిపిస్తుంది. వాస్తవానికి, అనుమతి యొక్క చట్టపరమైన ఆవశ్యకత గురించి తెలిసిన మొదటి ప్రతివాది సంబంధిత ప్రభుత్వం నుండి అనుమతి కోరాడు మరియు ఈ విషయంలో తగిన చర్యలు తీసుకునేలా ఆదేశాల కోసం 6238/2011 అనే రిట్ పిటిషన్ కూడా దాఖలు చేసినట్లు మేము

గమనించాము. సెక్షన్ 482 కింద పిటిషన్ పెండింగ్లో ఉన్నందున దానిపై ఎలాంటి చర్యలు తీసుకోలేదని మేము గమనించాము.

(31). అప్పీలుదారుకు వ్యతిరేకంగా హైకోర్టుకు అనుకూలంగా ఉన్న ఒక కారణం ఏమిటంటే, అప్పీలుదారు, హైకోర్టు ప్రకారం, మేజిస్ట్రేట్ ముందు సమస్యను లేవనెత్తవచ్చు.

ఇక్కడ మనం ఒక అంశాన్ని గమనించవచ్చు. ఒక ప్రభుత్వోద్యోగి అధికారిక విధులను నిర్వర్తించడంలో చట్టరీత్యా నేరంగా పరిగణించబడే చర్య లేదా తప్పిదం జరిగిందా అనే ప్రశ్న తలెత్తినప్పుడు, ఆ చర్య అతని అధికారిక విధులను నిర్వర్తించడానికి గుర్తించదగినదా లేదా అనే దానిపై స్పష్టత లేనప్పుడు, కోర్టు ఒక నిర్దిష్ట కేసులో విచారణను కొనసాగించడానికి అనుమతించవచ్చు. కోర్టు ముందు సాక్ష్యాధారాలు ఉంచబడతాయి, ఇది వైఖరిని స్పష్టం చేస్తుంది మరియు సమస్యపై ఆలస్యం నిర్ణయం సమర్థనీయం కావచ్చు. ఏదేమైనా, ప్రభుత్వోద్యోగి అధికారిక విధిని నిర్వర్తించడంపై కోర్టు అభ్యంతరాన్ని అంగీకరించక పోవడం అనేది సిఆర్ పిసి సెక్షన్ 197 కింద ఉన్న గౌరవప్రదమైన ఉద్దేశ్యాన్ని స్పష్టంగా దెబ్బతీస్తుంది. ఇదంతా వాస్తవాలపై ఆధారపడి ఉంటుంది కాబట్టి కేసు ప్రాతిపదికన నిర్ణయం తీసుకోవాల్సి ఉంటుంది.

(32) సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ ఆర్. బసంత్, ఎంసిడి వర్సెస్ ఉపహార్ ట్రాజెడీ బాధితుల సంఘం (2011) 14 ఎస్ సిసి 481 కేసులో ఈ కోర్టు ఇచ్చిన తీర్పును మా దృష్టికి తీసుకువచ్చి , ఈ కోర్టు లైసెన్సింగ్ అథారిటీని నిర్దోషిగా ప్రకటించిందని వాదించడాన్ని మేము గమనించాము:

54. చట్టబద్ధమైన విధుల నిర్వహణలో కొంత నిష్క్రియాపరత్వం వహించినంత మాత్రాన లేదా వారు తీసుకున్న చర్య అంతిమంగా చట్టాధికారం లేనిదని తేలినంత మాత్రాన ప్రభుత్వ అధికారులకు నష్టపరిహారం చెల్లించడం సరికాదని ఈ కోర్టు నిర్ణయాలను బట్టి, ఆంగ్ల, కెనడియన్ న్యాయస్థానాల నిర్ణయాలను బట్టి స్పష్టమవుతోంది. చట్టబద్ధమైన విధులు మరియు విధుల నిర్వహణకు సంబంధించి, దురుద్దేశం లేదా ఉద్దేశపూర్వక దుర్వినియోగం ఉంటే తప్ప న్యాయస్థానాలు నష్టపరిహారం ఇవ్వవు. చట్టబద్ధమైన అథారిటీ యొక్క ప్రత్యక్ష నిర్లక్ష్యానికి నష్టపరిహారం ఇవ్వబడిన కేసులు లేదా కఠినమైన

బాధ్యత సిద్ధాంతానికి సంబంధించిన కేసులు ఈ సందర్భంలో ఎంసిడి లేదా లైసెన్సింగ్ అథారిటీకి వ్యతిరేకంగా బాధ్యతను బిగించడానికి ఆధారపడలేవు. డివిబి యొక్క పరిస్థితి భిన్నంగా ఉంది, ఎందుకంటే దాని వైపు నుండి ప్రత్యక్ష నిర్లక్ష్యం రుజువైంది మరియు ఇది బాధితుల గాయాలు మరియు మరణాలకు సమీప కారణం. లైసెన్స్ దారుడు, డీవీబీకి సంబంధించినంత వరకు నిర్లక్ష్యమే కారణమని చెప్పవచ్చు.

55. లైసెన్సింగ్ అథారిటీ, ఎంసీడీల పరిస్థితి వేరు. వారు సినిమా థియేటర్ యజమానులు కాదు. అగ్నిప్రమాదానికి కారణం వారి వల్లనో, వారు చేసిన పనిగాని చెప్పలేదు. వారి చర్యలు/తప్పిదాలు మరణాలు మరియు గాయాలకు ప్రధాన కారణం కాదు. లైసెన్సింగ్ అథారిటీ మరియు ఎంసిడి తమ చట్టబద్ధమైన విధులను మాత్రమే నిర్వర్తించాయి (అంటే లైసెన్సింగ్ అథారిటీ విషయంలో లైసెన్స్ మంజూరు చేయడం మరియు తనిఖీ నివేదికను సమర్పించడం లేదా ఎంసిడి ద్వారా ఎన్ఓసి జారీ చేయడం). ఇటువంటి పరిస్థితులలో, లైసెన్సింగ్ అథారిటీ మరియు ఎంసిడి తమ విధులను మరింత మెరుగ్గా లేదా మరింత సమర్థవంతంగా నిర్వహించగలవనే కారణంతో, వారు విపత్తు బాధితులకు నష్టపరిహారం చెల్లించడానికి బాధ్యత వహించలేరు. ఒకవైపు లైసెన్సింగ్ అథారిటీ, ఎంసీడీ చర్యలకు, మరోవైపు అగ్నిప్రమాదం, బాధితుల మరణాలు/గాయాలకు దగ్గరి లేదా ప్రత్యక్ష సంబంధం లేదు. కానీ ఒకవైపు లైసెన్సుదారు, డీవీబీ చర్యలకు, మరోవైపు అగ్నిప్రమాదాల వల్ల బాధితుల మరణాలు/గాయాలకు మధ్య దగ్గరి, ప్రత్యక్ష సాన్నిహిత్యం ఉంది. ప్రజా చట్ట బాధ్యతకు సంబంధించి బాగా పరిష్కరించబడిన సూత్రాల దృష్ట్యా, దురుద్దేశాలు లేదా దుర్వినియోగం లేని ప్రభుత్వ అధికారులు చట్టబద్ధమైన విధులను నిర్వర్తించడానికి సంబంధించి, లైసెన్సింగ్ అథారిటీ మరియు ఎంసిడి బాధితులకు ఉమ్మడిగా మరియు లైసెన్స్దారు మరియు డివిబితో కలిసి పరిహారం చెల్లించే బాధ్యతను చేయడంలో హైకోర్టు తీవ్రమైన తప్పిదానికి పాల్పడింది.

56. బాధితులకు ఆర్థిక బాధ్యతకు సంబంధించి మాత్రమే నిర్దోషి అని స్పష్టం చేస్తున్నాం. లైసెన్సింగ్ అథారిటీ, ఎంసీడీ (పరిమిత పరిధిలో) విధులు నిర్వర్తించడం యాంత్రికంగా, యాదృచ్ఛికంగా, లోపభూయిష్టంగా ఉందన్న హైకోర్టు వ్యాఖ్యలతో మేం ఏకీభవించడం లేదు. తమ ముందుకు వచ్చే ఫైళ్లను పారవేసేందుకు కేవలం పేపర్ వర్క్ అవసరమని భావించి అధికారులు వ్యవహరించే ధోరణి కనిపిస్తోంది. వారు చట్టం లేదా నియమాల యొక్క లక్ష్యాన్ని గుర్తించడంలో విఫలమవుతారు, వారు కొన్ని పనులు చేయాల్సిన అవసరం ఉంది మరియు మనస్సును అన్వయించకపోవడం లేదా వారి వద్దకు వచ్చే దరఖాస్తు / అభ్యర్థనలను యాంత్రికంగా పరిష్కరించడం వల్ల కలిగే పరిణామాలను గుర్తించడంలో విఫలమవుతారు. నరేష్ కుమార్ నివేదిక సరిగ్గా గమనించినట్లుగా, భద్రతా సంస్కృతి లేకపోవడం మరియు పనితీరును మెరుగుపరచాలనే సంకల్పం లేకపోవడం. ప్రక్రియ మరియు నియమాలను పాటించడం యాంత్రికంగా ఉంటుంది. లైసెన్సింగ్ అథారిటీ వారి విధులు మరియు విధుల నిర్వహణలో లోపానికి సంబంధించి హైకోర్టు చేసిన పరిశీలనలను మేము ధృవీకరిస్తున్నాము మరియు ఎంసిడి ద్వారా పరిమిత స్థాయిలో. కానీ అది ఆర్థిక బాధ్యతకు దారితీయదు.

(33) అప్పీలుదారుడు నష్టపరిహారం చెల్లించే బాధ్యత లేదని ఈ కోర్టు గుర్తించిందని అదే బలంతో అతను వాదిస్తాడు. ఈ కోర్టు ఆర్థిక బాధ్యతతో వ్యవహరిస్తోంది.

(34) 24.12.1979 నాటి ప్రొసీడింగ్స్ ప్రకారం చర్య తీసుకోవడానికి పిటిషనర్ తీసుకున్న తుది నిర్ణయం అతని కౌంటర్ అఫిడవిట్ లోని అంశాలకు విరుద్ధంగా ఉన్నప్పటికీ, మేజిస్ట్రేట్ కు అనుకూలంగా అనిపించిన నేరాలపై అప్పీలుదారుపై అభియోగాలు మోపవచ్చు అనే ప్రాతిపదికన కూడా అనుమతి అవసరం లేదు.

పై చర్చ యొక్క సారాంశం ఏమిటంటే, సిఆర్ పిసి సెక్షన్ 197 ఆదేశానికి విరుద్ధంగా అప్పీలుదారునిపై చర్యలు తీసుకోవడంలో మేజిస్ట్రేట్ ఈ కేసు వాస్తవాలలో తప్పు చేసినట్లు మేము కనుగొన్నాము. ఆ చిన్న మైదానంలోనే అప్పీలుదారుడు విజయం సాధిస్తాడు. అప్పీలుకు అనుమతి ఉంది. రద్దు చేసిన

ఉత్తర్వులను పక్కన పెడతారు. సెక్షన్ 482 లో సవాలు చేసిన ప్రొసీడింగ్స్ రద్దవుతాయి. అయితే, ఈ విషయంలో కాంపిటెంట్ అథారిటీ నిర్ణయం తీసుకోవడానికి లేదా చట్టప్రకారం అప్పీలుదారుడిని ప్రాసిక్యూట్ చేయడానికి అనుమతి ఇవ్వడానికి ఇది అడ్డంకి కాదని మేము స్పష్టం చేస్తున్నాము. అప్పీలుదారుడు అనుమతి లేదనే అంశంలో విజయం సాధించిన దృష్ట్యా, అప్పీలుదారుడు మా ముందు ఉంచిన మరో రెండు వాదనలపై ఉచ్చరించడం అవసరం లేదని మేము భావిస్తున్నాము.

దివ్యా పాండే అప్పీల్ అనుమతించబడినది.

(సహాయకారిగా : షెవలి మోంగా, ఎల్.సి.ఆర్.ఎ)